

15. søndag etter Trefoldighet- 2018 – Asbjørn Hjorthaug (ELBK)

Tekster: Salme 86; 1. Kong 17:1-16; Gal 6:1-10; Matt 6:24-34

«Ingen kan tjene to herrer.»

Trenger vi som kristne å bli minnet om dette? En kristen er da vel med hele sitt liv innrettet på Gud, tjener Gud og ingen annen. Paulus kaller oss kristne for hellige. Dette er vel nettopp fordi de har innrettet sine liv på Guds ord og ikke etter Mammons premisser? Vi vet at vi ikke skal ha andre guder enn Gud selv, han alene skal vi tilbe og ære. Men vi vet også at vi ikke lykkes med våre liv. En kristen bærer alltid på det gamle menneske. Det gamle menneske kan ikke og vil ikke innrette seg etter Guds ord og Guds lov. Det er en evig kamp for en kristen å holde det gamle menneske i sjakk. Rett nok er vi gjennom troen på Jesus Kristus rene og rettferdige og hellige for Gud, men samtidig er vi syndere som hver dag trenger Guds tilgivelse og nåde. Hvordan skal vi så kjempe imot vårt gamle menneske? Hvordan lykkes med å tjene Gud og ikke Mammon? Vi kan ikke gjøre det med egne krefter. Vi kan det bare ved hjelp av Gud og hans ord.

Dere kan ikke tjene både Gud og Mammon.

Guds ord sier: «*Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand*» Matt 22,37. Dette står i sterk kontrast til det å dyrke Mammon. Å dyrke Mammon er å sette han i første rekke. Da innretter vi vårt liv til alt det som er her i verden. Men Jesus lærer oss i dag at vi skal handle motsatt. Vi skal først av alt elske Herren vår Gud av hele vårt hjerte: «*Dere skal ikke samle skatter på jorden, hvor møll og mark ødelegger, og hvor tyver bryter inn og stjeler. Men dere skal samle skatter i himmelen, der verken møll eller mark ødelegger og tyver ikke bryter inn og stjeler. For hvor din skatt er, der vil også ditt hjerte være.*» Matt 6,19 ff. Gud vil styre våre liv og bo i vårt hjerte. Han vil være Herre over våre lemmer, tanker og sinn. Når pengene og materialismen tar plassen, så får ikke Gud og hans ord noen plass. Det er uforenelig å ha begge i førersetet: «*Han vil hate den ene og elske den andre, eller holde seg til den ene og forakte den andre. Dere kan ikke tjene både Gud og Mammon.*» Dette er alvorlig. Skriften har mange eksempler på at dette har gått galt. La oss ta Judas Iskariot. Han var Jesu apostel, men samtidig pengekjær og stjal av pungen som han hadde ansvaret for på vegne av de andre apostlene. Dette førte til at han forrådte sin Herre og frelser for 30 sølvpenger.

«*De som vil bli rike, faller i fristelser og snarer og gripes av mange slags tåpelige og skadelige begjær, som styrter mennesker ned i undergang og fortapelse. For kjærlighet til penger er en rot til alt ondt. Drevet av pengebegjær er mange ført vill og er kommet bort fra troen, og har påført seg selv mange lidelser.*» 1Tim 6,9. Mammon er til bekymring for fattig og rik. Vår tids kjennetegn er at alt går ut på å eie mer og mer av denne verdens gull og glitter, og bruke er mer og mer på oss selv av tid og penger.

Jesus lærer oss i dag at det er bare en vei å gå: «*Søk først Guds rike.*»

Han viser oss videre i teksten at årsaken til denne ensidige dyrking av mammon, har sin rot i bekymringen. Bekymring viser at vi har feil fokus. En kristen trenger ikke å bekymre seg. «*Derfor sier jeg dere: Vær ikke bekymret for mat og drikke som dere må ha for å leve, og heller ikke for klærne som kroppen trenger. Er ikke livet mer enn maten og kroppen mer enn klærne?*».

Merk deg at dette er ikke et påbud, en ny lov, men et herlig evangelium. Du trenger ikke bekymre deg. Gud tar hånd om deg og har omsorg for deg. Når det gjelder mat og klær, så viser Skriften oss at Gud sørger for sine. I ørkenen var det samlet 5000 menn i tillegg kom kvinner og barn. Alle var uten mat. Ved et under gjorde Jesus det sik at alle ble mette gjennom ved litt brød og noen fisker ble velsignet av ham. Han sørget også for mat til Israels barn i ørkenen. Han har lært oss å be: «*Gi oss i dag vårt daglige brød*» og i Salme 145 leser vi: «*Alles øyne venter på deg, og du gir dem mat i rette tid. Du åpner din hånd og metter alt som lever, med det som godt er. Rettferdig er Herren i all sin ferd og trofast i alt han gjør. Herren er nær hos alle som kaller, hos alle som ærlig kaller på ham.*»

Første trosartikkel lærer oss at Gud sørger for oss med det vi trenger: «*Jeg tror at Gud har skapt meg og alle skapninger, at han har gitt meg legeme og sjel, øyne, ører og alle lemmer, fornuft og alle sanser og fremdeles opprettholder alt dette, likeså har han gitt meg klær og sko, mat og drikke, hus og hjem, ektefelle og barn, aker og fe og alle gode ting, at han rikelig og daglig forsørger meg med alt det jeg trenger til legeme og liv.*» Jesus viser oss igjen og igjen at vi har ingen grunn til bekymringer. Gud sørger for oss. Han viser til fuglene som ikke sår og ikke høster, men den samme Far som vi har, sørger for dem og gir dem mat. Er ikke vi

mennesker mer verdt for Gud enn fuglene? Hva med klærne, se på blomstene se hvor fantastiske de er. Det er ingen, ikke engang kong Salomo i all sin rikdom og prakt var kledd som dem. Gud sørger for blomstene. Han har skapt dem. Men du er vel klar over at du som menneske er mye mer verdt for Gud enn alle blomstene til sammen. *«Så lite tro dere har! Vær altså ikke bekymret og si: Hva skal vi spise? eller: Hva skal vi drikke? eller: Hva skal vi kle oss med? Alt dette er hedningene opptatt av; men den Far dere har i himmelen, vet at dere trenger alt dette.»*

Bekymringer kan vi ha mange av, men det hjelper oss ikke. Livet forlenges ikke ved hjelp av bekymringer for alt ligger i Gud den allmektige Faders hånd. Tvert imot så bereder bekymringer grunnen for å dyrke Mammon. Derfor advarer Jesus her i dag på det sterkeste mot å la bekymringene få slå rot. Bekymringer som fører til gjerrighet og pengejag karakteriserer Bibelen som synd. *«For dere skal vite at ingen som driver hor, lever i umoral eller er pengegrisk og altså dyrker en avgud, skal få del i Guds og Kristi rike.»* Efes 5,4f
Nå er det ikke forbudt å ha en stor rikdom. Bibelen beretter om gudfryktige og rike mennesker som Abraham, Job, Salomo og David. Det var fromme kristne som var rike. Men det er forskjell på å ha gull og gods, og det å dyrke mammon. Det at vi har det så godt som vi har det, skal vi takke Gud for. Vi skal bruke det vi har i å tjene vår neste. Vi har et forvalteransvar. Men det Jesus advarer oss mot er denne bekymringen som til slutt bare fører til oppmerksomhet mot det materielle og som glemmer Guds godhet og omsorg. Derfor oppfordrer Jesus oss i dag til å ta alt i rett rekkefølge: *«Søk først Guds rike og hans rettferdighet, så skal dere få alt det andre i tillegg. Så vær ikke bekymret for morgendagen; morgendagen skal bekymre seg for seg selv. Hver dag har nok med sin egen plage.»*

Hva vil det si å søke Guds rike og hans rettferdighet? Fører ikke dette med seg ny bekymring? Hvordan skal jeg kunne klare søke Guds rike og hans rettferdighet? Desto mer jeg prøver, desto mer står alle mine synder og bekymringer der som et stort hinder. Hva er det Gud egentlig krever av oss? Luther kjempet gjennom mange år med disse bekymringene. Hvordan kunne han oppnå Guds rettferdighet? Så fikk han som ved et under se hva som virkelig stod i Romerbrevet 1,17. Den rettferdighet han hadde arbeidet på, søkt etter gjennom mange år var ferdig fra Guds side for 1500 år siden. Jesu død og oppstandelse var Guds bidrag til å frelse Luther, deg og meg og gi oss en fullkommen rettferdighet en gang for alle. Du har den. Det er ferdig. Tro det og det er din.
Men så fikk han se hva som virkelig står i Skriften: *«For i det åpenbares Guds rettferdighet, av tro og til tro, slik det står skrevet: Den rettferdige skal leve ved tro.»* Rom 1,17. Rettferdighet fås ikke gjennom gjerninger, men ved troen. Troen er ingen egen prestasjon men en gave Gud gir til fattige syndere helt gratis. Det er de som bekjenner at de ikke får det til å tro, de som bekjenner at de har så mange synder at de ikke klarer å søke Guds rike først. Guds rettferdighet gis gratis av nåde til meg og deg. Derfor står det her Guds rettferdighet, og ikke vår, din eller min, rettferdighet. Du trenger ikke bekymre deg for mat og klær. Gud har omsorg for deg her i verden, men Gud har også omsorg for din sjel og ditt evige liv. Jesus har tatt på seg alle dine bekymringer. Han tok på seg alle dine synder og senket dem ned i nådens hav. Guds rettferdighet er gjennom Jesus Kristus din rettferdighet. Jesus sier her at det viktigste av alt er å sørge for at du har del i det evige livet, søk derfor først Guds rike. Han har lovet å være med oss alle dager. Han har lovet å holde sin hånd over oss og sørge for oss.

«Søk først Guds rike og hans rettferdighet» kan også sees som en sterk oppfordring til å komme til gudstjeneste. Her mottar du Guds rettferdighet, syndenes forlatelse og evangeliet gjennom ord og sakrament. Gjennom nådemidlene får du åndelig mat og drikke. Her dekker Gud bord for deg med alle de fineste retter. Slik du hørte om Elia som både fikk vann fra bekken og brød og kjøtt av ravnene Gud sendte til han (1.Kong17.) Vi inviteres stadig i Skriften om å komme til han med alt som er tungt og vanskelig. Dette er det samme som å søke Guds rike først. Han har hjelpen. Han ønsker å fortelle deg at du er hans barn og under hans omsorg. Guds nåde lar bekymringene fare. Dagens tekst er en klar og sterk bekreftelse på at Gud er vår rette Far, en allmektig og nådig og barmhjertig Gud.

Vi har bekymringer for våre barn, for vår kirke og menighet, slekt og venner. Legg alt i Guds hånd. Jesus sier *«Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne. Bank på, så skal det lukkes opp for dere.»* Matt 7,7. Paulus oppfordrer oss til: *«Vær ikke bekymret for noe! Men legg alt dere har på hjertet, fram for Gud. Be og kall på ham med takk».* Fil 4,6. Bekymringer er ikke en kristen dyd. En kristen dyd er å kaste alle bekymringene på ham som har omsorg for oss. Amen.